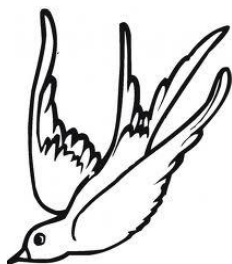

PLESK

Březen 2011

Základní škola Moravský Beroun

Číslo 7

V březnu chladno po ránu,
ale já si přivstanu,
ohřeji se venku dřívě,
než-li slunce zimomřivé.

Březen je kus neposedy,
kde jen může, láme ledy.
Hleďme toho siláka!
Slunce z mraků vyláká.

Jestlipak víte?

Jestlipak víte,
jak jaro budí zem,
no přece zlatým
slunečním paprskem.
Zaťuká,
pohladí studenou
mokrou mez,
zavolá :
Vstávejte, jaro je právě dnes!

S březnem zelená se vrací,
s březnem přilétají ptáci,
země probouzí se ze sna,
po špičkách jde krajem vesna.

Do *okresního kola zeměpisné olympiády* postoupili čtyři žáci naší školy. V konkurenci gymnázií a základních škol okresu Olomouc se umístili takto:

Kategorie A 6. třídy Markéta Doležalová 6. místo, Jan Haniška 8. místo

Kategorie B 7. třídy Tereza Doležalová 2. místo

Kategorie C 8. a 9. třídy Leona Svobodová 6. místo

Všem žákům gratulujeme a Tereze přejeme hodně štěstí v krajském kole.

Hádanky

Víte jaké zvíře má **BATMAN** ve znaku?

- a) Orla
- b) Ptakopyska
- c) Netopýra

Přišel k nám host, spravil nám most, bez sekery, bez dláta,
je přec pevný dost.

Sedí babka kulatá,
má sto sukní ze zlata,
když jí jednu svléknout zkusíš,
rozplakat se při tom musíš.
Co je to?

(c, mráz, cibule)

Karča

Jan Amos Komenský (28.3.1592-15.11.1670)

**"...jsme svobodné bytosti,
jež v nekonečnu nekonečna
samy sebe tvoří ."**

Jan Amos Komenský (lat. Comenius),
český pedagog, teolog, filozof, sociální
a náboženský myslitel a spisovatel,
kněz a poslední biskup Jednoty
bratrské
(od roku 1648).

V den jeho narození slaví učitelé svůj svátek.

***J.A. Komenský uspořádal několik zásad, kterými
by se učitelé podle něj měli řídit při vyučování:***

- výchova nemá být pouhým podáváním vědomostí, aby si je děti zapamatovaly, ale opravdovým zušlechťováním
- všechno má plynout dobrovolně, bez jakéhokoliv násilí, aby žáci získali lásku k učení
- nejdříve by se mělo učit mateřský jazyk, teprve potom cizí
- v cizím jazyce začínat slovíčky, teprve potom gramatikou
- učit věci postupně, od jednoduchého k složitějšímu, používat přitom názorných pomůcek
- nenutit děti vše se učit z paměti, aniž by to pochopily, ale látku jim pečlivě vysvětlit
- učit postupně, aby se nic nevynechalo
- kladl důraz na praxi a tělesnou výchovu

Nezdá se vám, že tyto zásady jsou živé i po více než 400 letech?

Kdo by se chtěl dozvědět víc — www.zivotopisy.ireferaty.cz/100/708/Komensky-Jan-Amos

VELIKONOCE

Velikonoce jsou nejvýznamnější křesťanské svátky. Připomínají ukřižování a vzkříšení Ježíše Krista. Jsou to pohyblivé svátky, slaví se po **prvním jarním úplňku** (letos je to 18.4.). Velikonocům předcházeli svatý - pašijový týden. Dny v něm byly pojmenovány - Modré pondělí, Žluté úterý, Černá nebo Sazometná středa, někdy nazývaná také Škaredá, protože se Jidáš škaredil na Ježíše. Ten den by se neměl nikdo mračit, jinak by se totiž mračil každou středu v roce. Následuje Zelený čtvrtek, Velký pátek, Bílá sobota a Hod Boží velikonoční.

Zelený čtvrtek byl posledním dnem, kdy ještě zvonily v kostele zvony. Potom byly zavázány - odletěly do Říma - a jejich posláni museli zastat klapotáři, rapačníci.

Velký pátek je dnem půstu. Toho dne se věřilo na zázraky. Země se otevírala, aby ukázala své poklady, na povrch vycházeli nadpřirozené bytosti.

Bílá sobota byla dnem velkého úklidu. Věřilo se, že jedině v čistém stavení bude sídlit štěstí, zdraví, láska a úspěch a na svátečně čisté lidi "nesedne" žádná nepřijemná nemoc.

Velikonoční neděle byla pokládána za největší svátek v roce, nepracovalo se doma ani na poli.

Velikonoční pondělí je dnem pomlázky, mládenci chodí s metlou spletenou z vrbového proutí vyšlehat dívky a ženy, aby byly celý rok zdravé. Za to dostávají malovaná vejce - kraslice. Vejce jako symbol nového života bylo už dávno před křesťanstvím spojováno s oslavou jara.

Kluci už umíte tu správnou básničku ?

Co třeba tuto:

Hej, holka, dej vejce!
Nemám je.
Vydluž se!
Od koho?
Od strejce.
Kde je strejc?
Za kamny v koutku
na zlatém proutku,

proutek se ohýbá,
slepička kokrhá;
chyt'te mi slepičku,
koupím za ni čepičku;
tu čepičku pánu,
on dá za ni krávu;
tu krávu hraběnce,
ona nám dá věnce.

PŘÍRODNÍ BARVY NA VAJÍČKA

"... kouzlo přírodních barev."

I když koupit sáček s barvami v drogerii je tak pohodlné, přesto mnoho z nás každoročně experimentuje se slupkami od cibule a přemýšlí, co ještě tak vyzkoušet. Proto vám přinášíme několik prověřených tipů, jak barvit vajíčka tím, co nám poskytuje příroda.

Žlutá barva: šafrán nebo dubová kůra

Jemně žlutá: pomerančová kůra

Zlatavá: kurkuma

Zelená: mladá tráva, špenát, kopřivy, petržel (nebo všechno dohromady)

Okrová až oranžová: cibulové slupky (na intenzivní barvu jich je potřeba hodně, minimálně z kila cibule, ale ze dvou je to lepší)

Hnědá: káva

Světle růžová: brusinky (sušené nebo mražené, asi tak 30 dkg na 600 ml vody)

Tmavě růžová: 3 - 4 rozkrájené červené řepy

Tmavě modrá: borůvky (potřebujete jich víc než brusinek)

Světle modrá: větší hlávka červeného zelí (přidejte i trochu více octa) - když necháte vejce v odvaru přes noc, budou tmavě modrá

Za studena nebo za tepla?

Ať tak nebo tak, základem úspěchu je odmaštěné vajíčko. Důkladně ho otřete ředěným octem, a potom už ho přidržujte pomocí ubrousku, nesahejte na něj prsty. Obarvené vajíčko naopak mastnotu potřebuje: pěkně ho potřete kůží ze špeku, aby se patřičně lesklo.

Barvíme-li za studena, vaří se vejce i barva zvlášť. Vejce se ponoří do studené barvy na 5 až 10 minut, potom se vyndá a osuší. Pozor! Musíte vajíčko několikrát obrátit, jinak barva chytne nestejně. A výsledek? Jemné až průsvitné odstíny barev.

Barvení za tepla znamená vařit vejce s barvou dohromady. Teplota pomáhá barvivu vsáknout se do skořápky a výsledkem je intenzivnější až ostrá barva a stejnoměrné obarvení. Vejce v kastrůlku přelijte vodou tak, aby je přesahovala asi o 3 cm. Přidejte 2 lžice octa, zdroj barviva (prášek, tabletky nebo přírodní suroviny), uveďte do varu, zmírněte teplotu a vařte 10 až 20 minut. Potom vejce vyndejte, opláchněte vlažnou vodou. Chcete-li mít sytější barvu, nechte je v barvivu a strčte je přes noc do ledničky.

ROZHOVOR S

bývalou paní učitelkou A. Špačkovou

1. Jak dlouho jste učila na naší škole?

Na ZŠ v Mor. Berouně jsem nastoupila hned po absolvování PdF UP v roce 1970 a učila jsem zde až do odchodu do důchodu v roce 2006, tedy 36 let. Za tu dobu jsem odučila zhruba 15000 žáků.

2. Jaký je Váš nejvtipnější zážitek?

Na konci školního roku jsme s kolegyní a našimi sedmými třídami jely na výlet do východních Čech. Ubytovali jsme se v Náchodě ve velkém hotelu na náměstí. Dětem se tam líbilo, vždyť některé byly v hotelu poprvé v životě. Po večeři jsme žáky poslaly na pokoje a my učitelky jsme byly u recepčního domlouvat snídaně. Najednou jsme si všimly, že lidé v restauraci ztichli a pak se začali smát. Podívaly jsme se, co se děje. S hrůzou jsme zjistily, že dvě naše dívky napochodovaly v nočních košilkách do baru. Sedly si hned na židličky, ale to už jsme je táhly ven. Moc se divily, co se nám nelíbí, vždyť prý mají jen žízeň, a tak si šly koupit limonádu.

3. A jaký je Váš nejhorší zážitek?

Mezi nejhorší zážitky ve škole vždy patří, když se stane žákům úraz nebo onemocnění. Na jedné školní společné akci se náhle zhroutila jedna dívka. Dostala záchvat, při kterém se zmítala po zemi. Museli jsme se o ni postarat, aby si neublížila, případně se neudusila. Tehdy jsem měla obrovský strach, ale naštěstí to dobře dopadlo.

4. Který předmět jste nejraději učila?

Vystudovala jsem obor čeština-dějepis, ale učila jsem i zeměpis, ruský jazyk, praktické činnosti a všechny předměty na 1. stupni ZŠ. Nejraději jsem ale měla dějepis.

5. Co byste vzkázala dnešním žákům?

Buďte k sobě kamarádští. Budete se víc těšit do školy a získáte si přátele, kteří vám mohou v životě také pomoci.

Děkujeme za rozhovor.

Anežka

KRONIKA SLUŠNÉHO CHOVÁNÍ VE ŠKOLE

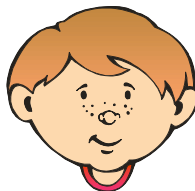
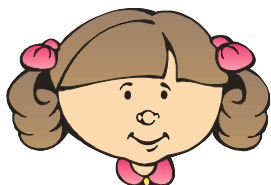
Sice pomalu končí březen,
jaro už snad konečně
převzalo svou vládu,
ale škola ještě nekončí,
ba naopak, zkoušení
a prověrek ještě přibude.
Možná by neškodilo si
připomenout pár zásad, jak
ten zbytek školního roku
bez větších problémů přežít.

Kdo pozdě chodí, sám sobě škodí. Na vyučování musíš rozhodně přicházet včas.

Ve škole se soustřeď na to, co říká paní učitelka (pan učitel). Nemůžeš vykřikovat, kdy tě napadne, napřed se musíš přihlásit.

Doma si napiš všechny úkoly a před hodinou si připrav na lavici pomůcky.

*Jedničkáři každý večer zalistují v učebnici.
Lajdáky a uličníky, tlačí pětky pod čepicí.*

Víte, co je to GEOCACHING ?

Geocaching je celosvětová hra, spočívající v nalezení pokladu, který před vámi někdo umístil na pěkné místo v přírodě, k historické památce, nebo u nějaké zajímavosti. Na stránkách

www.geocaching.com si najdete místo svého bydliště, a po registraci na tyto stránky se vám zobrazí všechny „kešky“ (hledané poklady) ve vašem okolí. K této hře se používá GPS navigace, ovšem když své okolí znáte, můžete najít kešku i bez ní. Každá keška, kterou hledáte má svoji nápovědu, která vám pomůže ji najít. Také má každá svůj název, který většinou plyne z místa ukrytí. Po získání informací z webové stránky, vyrazíte ven. Zapamatujete si indicii i místo a nenápadně se budete snažit keš objevit. Jestliže máte GPS navigaci, zadáte do ní souřadnice, které vás zavedou až na místo ukrytí kešky. Po nalezení krabičky, se zapíšete svým nickneme, doplníte čas nálezů a datum. V kešce bývají i různé drobnosti, které je možno vyměnit. Prostě je to dobrodružství se vším všudy.

V této hře nikdy nikdo nemůže vyhrát, i když spolu někdy přátelé z legrace soupeří o co nejvíce nalezených kešek. Geocaching vás přivede na skvělá místa, o kterých třeba ani nevíte, že existují... Zkuste se zapojit, nalézt svoji první kešku, časem si nějakou založit. Budete překvapeni kolik kešek je ukryto i v Moravském Berouně, kolem kterých denně procházíte. Tato dobrodružná hra vás odlepí od televize, počítače a nastartuje ve vás soutěživého a dobrodružného ducha.

Více informací o hře na www.geocaching.cz . Celosvětová stránka pro hru i s možnou registrací je již zmiňovaná: www.geocaching.com

Lea

VYMYSLTE NEJLEPŠÍ BÁSEŇ Z CELÉ ŠKOLY !

Chcete dokázat svým spolužákům, že je ve vás básnické střevo? Zkuste vymyslet nejvtipnější básničku, která bude mít nejméně 2 sloky a zaujme každého na první pohled! Téma básně je : můj kamarád, moje kamarádka, můj domácí mazlíček. Zapojte své mozkové závity a ukažte, co ve vás je!

Papíry s čitelně napsanou básní, svým jménem a třídou, vhazujte do schránky časopisu Plesk nejpozději do pátku 15.4.2011.

Nejlepší básně budou otištěny v našem časopise a ohodnoceny drobnými cenami.

Vyřešil bys tento problém ?

Žárovky

Jsi v místnosti, kde jsou tři vypínače. V druhé místnosti, do které nevidíš, jsou tři žárovky. Vypínače můžeš zapnout i vypnout kolikrát chceš, ovšem do vedlejší místnosti s žárovkami můžeš vstoupit jen jednou.

Poznáš, který vypínač patří ke které žárovce ??

Pingpongový míček

Spadnul ti do hluboké roury pingpongový míček, průměr této roury je ale jen o málo větší než je míček, takže do roury neprostrčíš ruku. Jak vytáhneš pingpongový míček zpět ?

Řešení obou logických úloh je na předposlední straně časopisu.

Lea

Zajímavosti

Nejžravější živočich

Larva nočního motýla *Antheraea polyphemus* za prvních 56 dní pozře 86 000 násobek vlastní váhy při vylíhnutí z vajíčka. Lidské mládě vážící 3,17 kg by podle toho muselo zkonzumovat 273 tun potravy.

Nejemnější sluch

Ze suchozemských živočichů mají díky ultrazvukové echolokaci nejlepší sluch netopýři. Většina druhů slyší i zvuky o frekvenci 80 kHz, některé druhy dokonce až 250 kHz. Lidské ucho rozpozná jen 20 kHz.

Nejmenší pták

Nejmenším ptákem na světě je kubánský kolibřík. Dospělý samec měří 5,5 cm a váží 1,6 g.

Nejplodnější živočich

Pokud by mšice zelné neohrožovali predátoři a přitom by měly neomezený přístup k potravě, pak by jediná mšice každoročně vyprodukovala potomstvo o celkové váze 822 milionů tun, což je trojnásobek váhy celého lidstva.

Nejjedovatější suchozemský živočich

Žáby pralesničky (též "šípové žáby") - např. pralesnička harlekýn - pokožkou vylučují jeden z nejsmrtelejších jedů v přírodě. Nejjedovatější je pralesnička strašná, která obývá pralesy Jižní a Střední Ameriky. Nejjedovatějším živočichem světa je čtverhranka, druh medúzy, který dokáže člověka zabít do 180ti sekund.

Nejdelší zimní spánek

Svišti upadají do zimního spánku na devět měsíců, takže více než tři čtvrtiny života prospí. Lenochoďi, vačice a pásovci spí nebo dřímají až 80 % času.

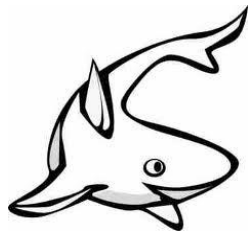

Největší pták

Největším žijícím ptákem je pštros dvoupřstý, který měří až 2,7 m..

Nejdokonalejší čich

Mezi rybami a parybami mají nejlépe vyvinuté čichové orgány a nejjemnější čich žraloci. Cítí ve vodě savčí krev již při koncentraci 1:100 milionům.

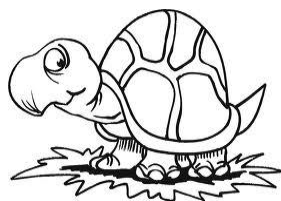

Nejpřekvapivější živočich

Paúhoř elektrický ze severní části Jižní Ameriky svou kořist paralyzuje nebo i zabíjí elektrickým výbojem až 650 voltů. Takový výboj může zabít i dospělého člověka.

Nejdéle žijící živočich

Nejdéle žijícími suchozemskými tvory jsou želvy obrovské. Jedna želva na ostrově Tonga se údajně dožila 193 let. V roce 1918 uhynula na Mauriciu želva, které bylo prokazatelně 152 let.

Nejtěžší zeli

Nejtěžší hlávku zeli vypěstoval v roce 1989 Bernard Lavery of Llanharry z Velké Británie. Obr vážil 56,24 kilogramu.

Lea

HLEDEJ DOMÁCÍ ZVÍŘATA VE VĚTÁCH

1. Od té doby, co si maminka v jednom časopisu přečetla článek o zelenině, máme jídelníček téměř jako býložravci.
2. Když pan učitel Práh usadil novou půvabnou žákyni k Frantovi Málkovi, ostatní spolužáci mu jen tiše záviděli.
3. Právě v okamžiku, kdy nakukovala zvědavá sousedka do kočárku, aby si prohlédla Vojtíška, zavřel Vojtíšek očička a dělal, že tam není.
4. Pan Rohlík stál na poště několik minut a měl silný pocit, že tam možná i ztvrdne.
5. Po nedělním vydatném obědě si schrupnul děda na pohovce tak hlasitě, že vystrašení sousedi utekli z bytu.

SLACKLINE

Slackline nebo také zkráceně slack je balancování, chození a skákání na popruhu upevněném mezi dvěma body, například stromy. Na rozdíl od chození po provazu není popruh na slackline natažený

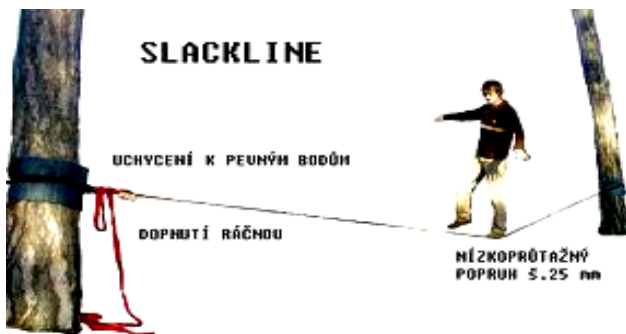

napevno, ale je více nebo méně pružný. Počátky této nové zábavy/sportu lze vystopovat do Yosemite, kde si lezci krátili volnou chvíli chozením po řetězech u místních parkovišť.

Existují různé druhy „lajn“. Lajny nízko nad zemí, na kterých se dělají zejména tzv. triky, highlajny natažené několik desítek až stovek metrů nad zemí, lajny nad vodou nebo extrémně dlouhé longlajny.

Slackline se skládá ze tří částí: 2 – 3 cm širokého popruhu, smyček vypodložených kartonem nebo kusem koberce sloužících jako kotvicí body a napínacího zařízení. Lajnu lze napnout různými způsoby v závislosti na její délce. U těch kratších postačí i dvě karabiny, u delších průmyslové napínáky a u těch hodně dlouhých je nutné použít systém kladek nebo naviják.

Vzhledem k tomu, že je slackline stále ještě novým sportem, vznikají neustále nové triky. V současné době jich je několik desítek od těch lehčích, které zvládne i téměř úplný začátečník, až po ty extrémně náročné, které se zatím podařily jen několika málo lidem nebo třeba i jen jednomu člověku (salto vzad s dopadem na lajnu). Triky se mohou rozdělit do několika skupin: nástupy na lajnu (ze sedu, ze dřepu, výmikem), čelem k lajně (klek, sedy, svíčka), kolmo k lajně (raketa, turek), lehy a skoky.

Raketoplán Challenger

V minulých dnech jsme s napětím sledovali poslední vesmírnou misi raketoplánu Discovery, vše dopadlo na výbornou, ale slyšeli jste o tragédii raketoplánu Challenger?

V průběhu let se dovídáme stále nová fakta i okolnosti, které předcházely tragické katastrofě této vesmírné lodi z roku 1986. Jsou to fakta zvláštního až mimozemského charakteru, která byla po dlouhou dobu pečlivě zatajována. Jde především o tři osoby ze sedmičlenné posádky, kteří v době před startem měli podivná "snová" setkání s nějakou zvláštní duchovní bytostí, jež je varovala a nabádala, aby svoji účast na vesmírné misi odvolali. Bohužel, nikdo z nich neposlechl. Jejich příbuzní pozůstali přitom mají skutečné důkazy o tomto podivném varování.

Vesmírná loď Challenger startovala 28. ledna roku 1986 ze základny na Floridě. Posádku tvořilo sedm zkušených specialistů z různých oborů, kteří byli v místě startu soustředěni už od konce roku 1985. Co se dělo 28. ledna? Přesně v 11:38 hod. byly zažehnuty motory a Challenger se zvedl k obloze. Vše probíhalo dle plánu až do 60. sekundy, kdy se na pravé straně rakety objevil černý kouř. O deset sekund později nastal výbuch a loď se proměnila v ohnivou kouli. Pak se Challenger začal rozpadat. Kabina s posádkou obrovskou rychlostí a silou dopadla do mořských vln, a tím vyhasl život sedmi odvážných, nadšených i hrdých kosmonautů.

Inženýři NASA a prezidentská komise později zjistili, že příčinou exploze bylo selhání pryžového těsnění na jedné z pomocných raket.

Raketoplán Challenger vykonal celkem 10 misí, strávil ve vesmíru 62,41 dny, Zemi obletěl 995krát.

NASA v důsledku havárie přerušila až do roku 1988 lety raketoplánů a přijala přísnější bezpečnostní opatření.

Vtipy

Paní učitelka se při hodině přírodopisu ptá
Pepíčka: "Čím se živí vlci?" Pepíček
odpovídá: "Červenými Karkulkami."

Pepíček: "Tetičko, chutnal ti ten bonbón,
který jsem ti dal?"

"Chutnal Pepíčku."

"No vidíš a náš zmlsaný Rex ho předtím
vyplivl!"

Ptá se Pepíček paní učitelky: "Mohu být
potrestán za něco, co jsem neudělal?"

Učitelka: "Ne, v žádném případě!"

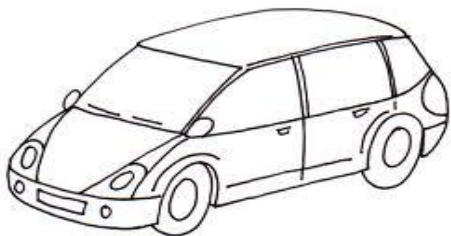
Pepíček: "Tak to je dobře. Já jsem totiž neudělal domácí úkol!"

Pepíček dostane od dědečka stokorunu a maminka říká: "Co se říká, když
něco dostaneš?"

"Nevím."

"Tak dobře, co říkám tatínkovi, když od něj dostávám peníze?"

Pepíček pochopí a řekne: "A to je všechno?"

Pepíček se ptá otce: "Tati, automobil
se píše s měkkým nebo tvrdým y?"

"Napiš prostě auto."

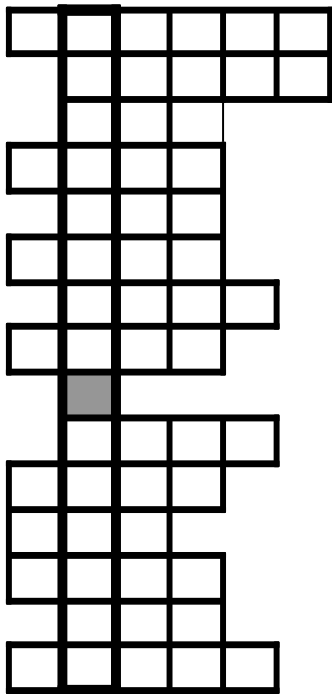
Karča

Řešení logických úloh z tohoto čísla:

Žárovky: Zapnu první vypínač, chvíli počkám. Vypnu první a zapnu druhý. Jdu do
místnosti. Jedna žárovka svítí, jedna je horká, třetí nic..

Pingpongový míček: Vzhledem k tomu, že se jedná o pingpongový míček, můžeme
do roury jednoduše nalít vodu, míček plave.

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA

plody jabloně
pátý den v týdnu
leze pozpátku
k luku patří
král zvířat
bicykl
kolejový dopravní prostředek
2. roční období

tvorí povrch těla ptáků
stavba přes řeku
ústrojí zraku
silný provaz
...je nad zlato
pocit potřeby se napít

Soutěžní básničky a řešení křížovky nám pošlete do 15.4. 2011.

Výherci a řešení z minulého čísla:

Obrázková křížovka : Zimní sportování - 19 správných odpovědí

Výherci: N. Ščuka 1.b, S. Galíková 2.a, D. Špunarová 2.b

Křížovky s hádankou: Oči, Rok - jen 1 správná odpověď

Výherce: M. Petřek 1.a

Na tomto čísle spolupracovali: A. Beilová, J. Čermák, K. Dibďáková, M. Hanáková,
M. Hánová, A. Salátová, L. Svobodová, K. Vrablová